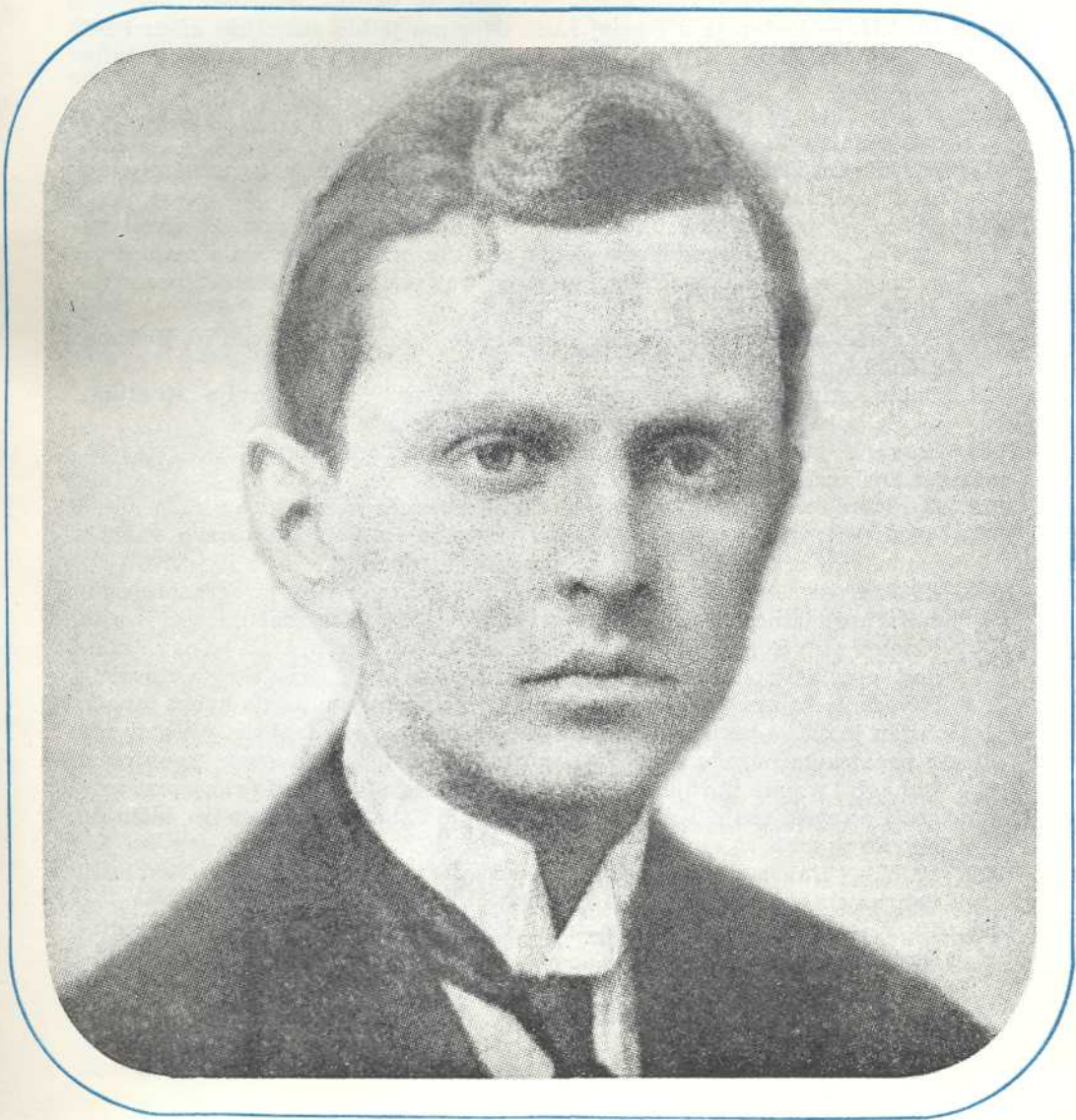

IVAN MERZ

GOD. II. BR. 1, SVIBANJ 1974. **GLASILO POSTULATURE**

IVAN MERZ

GLASILO POSTULATURE ZA BEATIFIKACIJU DRA IVANA MERZA

Izdaje: Rkt. župni ured Sv. Petra, 41000 Zagreb, Vlaška 93
Uredništvo i postulatura: 41001 — Zagreb, Palmotićeve 31, pp 699

Odgovorni urednik: Božidar Nagy

List izlazi povremeno

Pojedini broj 2.— din, godišnja pretplata 5.— din

S dopuštenjem crkvenih vlasti

Tisak: IBG — Tiskara »Zagreb«, Zagreb, Preradovićeve 21

BIOGRAFSKI PODACI O IVANU MERZU

- 1896. 16. XII.** — Rođen je u Banjoj Luci. Otac mu je bio austrijski oficir i šef željezničke stanice. Tu pohađa gimnaziju (realku) i maturira s odličnim uspjehom.
- 1914.** Nakon mature polazi u Vojnu akademiju u Bečko Novo Mjesto gdje ostaje samo tri mjeseca.
- 1915.** Upisuje na Bečkom sveučilištu studij prava. U ljetu iste godine pozvan je u vojsku.
- 1916.** Polazi na talijansku frontu i ostaje ondje do konca rata. Boravak na ratištu, gdje je svakodnevno gledao smrti u oči i bio izložen stradanjima svake vrste, produbio je njegovu vjeru i učvrstio mu kršćanski nazor na svijet.
- 1919.** Po svršetku rata dolazi u Beč i započinje studij književnosti na Bečkom sveučilištu.
- 1920.** Dobiva stipendiju iz Francuske, polazi u Pariz gdje nastavlja isti studij na Sorboni i Institut Catholique..
- 1922.** Završivši studij dolazi u Zagreb i postaje profesor francuskog jezika na Nadbiskupskoj gimnaziji.
- 1923.** Postiže doktorat na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.
- 1923.—1925.** Privatno studira kršćansku filozofiju i teologiju te sve važnije papinske i crkvene dokumente posljednjih decenija.
- 1922.—1928.** Kroz šest godina svoga boravka u Zagrebu razvija ogromnu apostolsku djelatnost u katoličkim organizacijama za mladež unoseći u njih Kristov duh Evanđelja. Širi ideje o Katoličkoj Akciji, budi ljubav i odatost prema Papi i Crkvi. Jedan je od suosnivača Hrvatskog Orlovskog Saveza, u kojem vrši dužnost tajnika i potpredsjednika do konca života. Jedan je od najvećih pobornika liturgijske obnove i euharistijskog života u hrvatskom narodu. Sam živi uzornim kršćanskim životom ispunjenim ljubavlju prema bližnjemu. Svima svijetli nenadmašivim primjerom revnosti za proširenje Kristova Kraljevstva i nadnaravno dobro bližnjih, napose mladih.
- 1928. 10. V.** — Umire od meningitisa, nakon operacije sinusa, na glasu svetosti. Sahranjen je na Mirogoju u Zagrebu.
- 1958. 10. V.** — Pokrenut je informativni biskupijski proces za njegovo proglašenje blaženim.

Biskupijski postupak za beatifikaciju Ivana Merza bliži se kraju

Kako je već poznato našoj katoličkoj javnosti, biskupijski postupak za proglašenje blaženim Ivana Merza započeo je 1958. god. o tridesetoj godišnjici njegove smrti. Prije nego što kažemo nešto o samom procesu Ivana Merza, čitatelje će sigurno zanimati kako se uopće postaje blaženik, odnosno svet, kako je organiziran proces koji prethodi beatifikaciji i kanonizaciji.

Štovanje blaženih i svetih kao i prethodni postupak prošao je dugi razvoj kao i cijela liturgija. Svoj korijen vuče iz prvih kršćanskih vremena kada je u Crkvi bilo rašireno štovanje mučenika. Na njihov smrtni dan obavljala bi se liturgija na njihovim grobovima; kršćani bi posjećivali i preko godine mjesta njihova mučeništva, kao i grobove. S vremenom se razvilo štovanje i ne — mučenika, ljudi i žena sveta života, koje se prakticiralo po raznim biskupijama odobreno od nadležnog biskupa. Budući da je broj kandidata za svece postajao veoma velik, javila se potreba da se stvari reguliraju. S evolucijom papine vlasti proglašenje svetaca potpalo je pod njegovu kompetenciju, i tako je ostalo do danas. Prva formalna kanonizacija, u kojoj je bio angažiran jedan papa, bila je 993. god. Sam prethodni postupak je dobio svoju pravnu formu i izvršten je u Crkveno pravo nastojanjem pape Benedikta XIV. koji je 1738. svojim opširnim djelom »O beatifikaciji i kanonizaciji slugu Božjih« udario temelje današnjem postupku za beatifikaciju i kanonizaciju.

Današnji postupak za beatifikaciju izgleda ovako: na molbu vjernika, župe ili redovničke zajednice, koja želi da se njezin član proglasi blaženim, biskup otvara proces imenujući crkvene suce koji će proces dalje voditi. To crkveno sudište najprije ispituje osobe koje su poznavale slugu Božjega i koje trebaju svojim iskazom potvrditi da je sluga Božji vršio

kršćanske kreposti u herojskom stupnju. Kada je ispitivanje svjedoka završeno, prelazi se na proučavanje spisa sluga Božjega koji trebaju pokazati kako kandidat nije ništa pisao protiv vjere i morala. Potom slijedi ispitivanje uslišanja i čudesa koja su se dogodila po zagovoru sluga Božjega. Za beatifikaciju potrebna su dva ozbiljna čuda koja služe kao dokaz da je Bogu po volji da se sluga Božji proglasi blaženim. Kada je postupak u biskupiji završen, dokumenti se šalju u Rim na Kongregaciju za kauze svetaca, gdje ih nadležni proučavaju i potom predlažu Sv. Ocu da slugu Božjega proglasi blaženim. Iz navedenoga se vidi da je Crkva veoma savjesna i stroga kada se radi da se nekoga proglasi blaženim. Kandidat mora zaista biti uzor u svemu da kao takav može s oltara svijetliti drugima.

Kakva je razlika između blaženika i sveca? Očito da niti beatifikacija niti kanonizacija ne pridaje niti uveličala već postignute zasluge sluga Božjega, kandidata oltara. To su službeni čini Crkve kojima se potvrđuju i zasluge i uzoran život sluga Božjega. Međutim, dok kod beatifikacije papa dopušta javno štovanje sluga Božjega u određenoj biskupiji, odnosno narodu, kod kanonizacije on ga naređuje cijeloj Crkvi.

U svjetlu ovoga što smo do sada rekli kako stoji proces Ivana Merza?

Najvažniji dio, ispitivanje svjedoka, nedavno je završen. Svi predloženi svjedoci dali su svoj iskaz pred crkvenim sudištem. To ne znači da onaj koji to želi ne može još naknadno dati svoje pismeno ili usmeno svjedočanstvo o sluzi Božjem. Sada se proučavaju spisi dra Merza, kojih ima veoma mnogo. Kada to bude završeno, preći će se na ispitivanje čudesa i čudesnih uslišanja. Iako imamo već neka koja bi mogla doći u obzir, bilo bi veoma potrebno da ih

ima što više. Stoga Postulatura Ivana Merza upućuje svim vjernicima i njegovim štovateljima ozbiljan poziv na molitvenu akciju da izmolimo od Bo-

ga po zagovoru Ivana Merza takova čudesa kojima će Bog pokazati da je Ivan Merz dostojan da bude uzdignut na čast oltara.

DA LI SU NAM SVECI DANAS POTREBNI

Netko bi, možda, mogao pitati: nema li usred intenzivnog duhovnog previranja unutar Crkve, usred tolikih i važnih zadataka, koji svuda čekaju hitnu pomoć i zalaganje njezinih vjernika — nema li mnogo prečih, korisnijih i potrebnijih stvari negoli voditi brigu, ulagati sile, trošiti materijalna sredstva da se pospeši dan kada će jedan član Božjeg naroda, koji je živio među nama u ovom stoljeću, kao jedno novo, izvorno svjetlo zasjati na našim oltarima, kada će se na nebu Crkve pred očima čitavog Božjeg naroda opet pojaviti jedan između nas okrunjen aureolom autentične svetosti? Dovoljno je samo malo razmisliti pa poslušati mišljenje današnjih vodećih teologa da se uvidi kako je ovo pitanje suvišno a prigovor neopravdan.

U knjizi »Odgovori velikih teologa« uz ostale, dva vodeća njemačka teologa, K. Rahner i J. B. Metz u dijalogu iznose i pretresaju centralne i sudbonosne probleme s kojima je pokoncilaska Crkva suočena. Govori Rahner: »Prvo i zadnje pitanje, koje se Crkvi danas postavlja, nije zapravo pitanje o njezinoj teologiji, nego pitanje da li je životna snaga religiozne egzistencije u stvarno proživljenoj vjeri, nadi i ljubavi, u nasljedovanju Krista Raspetoga, u odvažnosti radi Boga kadra riskirati ovu zemaljsku egzistenciju ili se naprotiv Crkva, bilo to njezino konzervativno ili progresivno krilo, na koncu konca pokušava smjestiti u ovom svijetu na jedan posve burzujski način ... pitanje da li kršćanstvo doista proživljavamo i onda kada je ono proturječe (izazov!) »svijetu« ili znamo o tom samo pametno govoriti; to mi se čini nekako zadnje pitanje, koje se naravno ne rješava niti institucionalnim promjenama niti nekom

modernom sublimnijom teologijom.« »S time se posvema slažem« prihvaća Metz. »Mi smo danas kadikad tako siromašni, da nam se čini da ne samo što ne možemo među nama pronaći nikakvih svetaca nego da više pravo i ne znamo kako bi oni trebali izgledati, da ih kao takve mogemo prepoznati. Htio bih naglasiti da je, možda, zadnje i odlučno pitanje kako uspješno ostvariti onu životnu praksu, koju nazivamo praksom vjere, nade i ljubavi u ovom našem svijetu.«

Ove dvije »zvijezde« na teološkom nebu nisu jedine koje tako misle. Isto uvjerenje izrazio je francuski teolog H. de Lubac u jednom svečanom govoru pred američkom javnošću 1969. god.: »Kada se radi o tom da konačno prosudimo što jest a što nije pravo kršćanstvo, mi uvijek radije vjerujemo svecima, koji kršćanstvo danas kao i nekad žive ne pokušavajući iz njega pobjeći, nego filozofima, koji bi ga htjeli prenadograditi... Unatoč svemu ostaje sigurno to da sva budućnost Crkve, sva plodnost njezine misije ovisi danas o jednoj energičnoj obnovi vjere.«

Drugi poznati prvak današnje teologije E. H. Schillebeeckx govori slično: »Kršćanski život, činjenica da među nama susrećemo svece, to je konkretni apologetski dokaz naše vjere.« ... Na drugom mjestu piše: »Ljudi su siti naših propovijedi. Oni traže snagu za svoj život... Kršćani treba da ljudima djelom pokažu da je kršćanstvo sila koja preobražava život ...«.

Crkva je uvijek smatrala da je pojava svetosti obilježje koje je pred čovječanstvom najefikasnije legitimira kao Božje djelo. Ona je — po utjelovljenju — na novi, posve izuzetan način s Bogom ujedinjeno čovječanstvo. Zato je ona ontički, bitno sveta.

Sveći su najočitiiji znak i najizrazitiji plod te svetosti. Tako svetost konačno i nije drugo do stvarni, neposredni i živi: Bog s nama! Ona je proniknutost, prožetost čitavog ljudskog bića i života s Bogom. Ona je ponovno i neposredno bogojavljenje u povijesti čovječanstva. Čovjek se nikada tako neposredno i intimno, i na način koji tako odgovara njegovoj naravi, ne susreće s Bogom kao kad se susretne sa svecem. Ta to je upravo čovjek koji je pun Boga. Čovjek koji je postao živo prebivalište Triput Svetoga. Biće koje je milosni, neiznakaženi i nepomućeni odsjev Njegova lica. Zato su susreti s pravim svecem uvijek velika životna milost. Ništa ne iznenađuje da je za obraćenje gotovo svih velikih konvertita u prvoj polovici stoljeća bio presudan i odlučujući susret s kojim svetim Božjim čovjekom. Ta je milost današnjem čovječanstvu prijeko potrebna.

Današnji je čovjek često puta toliko izmoren, razočaran i prezasićen svime da se već unaprijed od svega ograđuje; da se nigdje ne želi angažirati; da se pred svim kritički upitljivo, sumnjičavo i skeptički zaustavlja. Ne želi se ničemu i nikome više povjeriti i predati. Pogotovo ne povjerenjem i predanjem kakvo vjera traži i uključuje.

Samo pred pojavom svetosti, kod susreta s autentičnim svecem i moderni čovjek kao pred nečim novim, dotad nevidenim, neočekivanim zastane. Iznenađen, zatečen, zadivljen. Izbačen iz svojih običnih kategorija i zato zbunjen. Taknut u svojim najdubljim ljudskim dubinama. Nešto se u tim dubinama, odavno duboko zakopano, pokrene i u svojim temeljima zadržće. Kao da nakon dugog lutanja i uzaludnog traženja či-

tavo biće predusrećući svako razmišljanje i vaganje spontano progovara: heureka — našao sam! Sve u nama kao da govori: to je ono pravo. Tu kao da prestane svako kolebanje. Tu kao da nema više mjesta diskusiji. Očevidnost je Istine neodoljiva. Upravo kao što nas u pravoj umjetnini, onaj s p l e n d o r v e r i — sjaj ideje — naprosto podjarmljuje i mi mu se bez opiranja i s radošću predajemo.

Takav je sjaj u svetom životu utjevoljene Riječi. On zahvaća Čitavo biće. Djeluje gotovo neopazice, diskretno, nenametljivo. A ipak privlači ono najdublje u nama, tako neodoljivo, da se pred njim lomi svaki otpor; da smo kao nemoćno dijete spremni na kapitulaciju; da smo na pristajanje i prihvaćanje Istine, koja nam se tako objavljuje, pripravnici čitavim svojim ljudskim bićem.

Velik je broj onih koji su tu milost doživjeli u svom susretu s Ivanom Merzom. Njegov je život bio božanska umjetnina. Uspjelo i divno ostvarenje evanđeoske Istine. Premda mlad, bio je uistinu velik, ozbiljan i zreo muž. Sav u Bogu a u isti mah sav otvoren i u djelotvornoj ljubavi nadvijen nad konkretnim čovjekom i njegovim svakidanim potrebama. To svjetlo koje je za sobom ostavio ne smije oslabiti, a kamoli utrnuti. Još mnogi treba da na tom vrelu crpe svjetla i životne snage. Nastojanje oko njegove kanonizacije bit će za sve nas neprestani memento i snažan poticaj na ono što je najpotrebnije i najvažnije, što crkva i čovječanstvo, kojemu je ona poslana, najviše i prije svega trebaju: kršćanstvo u konkretnom, svakidašnjem životu ostvareno, autentična svetost.

o. Ivan Kozelj, DI

ŠTOVATELJI IVANA MERZA!

MOLITE SE IVANU MERZU! PREPORUČUJTE SE U NJEGOVOG ZAGOVOR! OBAVLJAJTE DEVETNICE NJEMU U ČAST DA POSTIGNETE POTREBNE MILOSTI! POTAKNITE I DRUGE DA SE MOLE!

O dobivenim milostima neizostavno obavijestite Postulaturu

PIONIR LITURGIJSKE OBNOVE

Kad čovjek razmatra nad životom dra Ivana Merza, kako nam ga opisuju njegovi životopisci, i ako čita njegova izvorna djela, upravo je iznenađen metodičkim stavom koji je Merz imao prema katoličkoj obnovi. To je isti stav kakav je zauzeo i II. vat. koncil. Obnova treba da započne s obnovom liturgijskog života. U tom svom stavu Merz je ustrajao do kraja svog plodnog života, premda kratkog života, i još danas skoro pedeset godina nakon njegove smrti njegove ideje o katoličkoj obnovi u stanju su rasvijetliti mnoge naše suvremene pokoncilske dileme.

Nemoguće je u jednom članku obuhvatiti sve što je Merz napisao o liturgiji ili učinio za liturgijsku obnovu. Zaustavit ćemo se samo na onim pojedinostima koje nam se čine naročito poučne za ovo naše vrijeme.

Prvi susret s liturgijom doživljava Merz u St. Gabrielu kraj Modlinga u Austriji prilikom tzv. liturgijskih duhovnih vježbi. O tome što je tada doživio bilježi u svome dnevniku:

»Beč, 5. IV 1920.

...Bio je to moj najljepši Uskrs: proživljavao sam umjetnički refleks velikih doživljaja — Kristovu muku i njegovo uskrsnuće — uživivši se u liturgijsku umjetnost. U početku smo postili, šutjeli, razmišljali. Kada se svjetska buka raspršila i duša ostala mirna, sama sa sobom, iz dubina se poput pjene, dizalo blato grijeha, koje se skoro nesvjesno nakupilo. Zatim sjajno pjevanje lamentacija, pa divna misa Vel. Četvrtka ... Otkrivanje križa i trpljenje križnoga puta potresli su (na Vel. petak) mojom dušom. U subotu opet ono silno veselje nad uskrslim Spasiteljem, koje je našlo tako divan izražaj u liturgiji. Kao što je teologija centralna znanost, tako je liturgija centralna umjetnost. Ona je sasvim objektivna i odgovara Wagnerovu idealu, koji je htio sve umjetnosti sjединiti u jednu. Liturgija je izražaj duše Crkve, na njenom bi temelju bilo lako izgraditi teoriju umjetnosti. U liturgiji se, kao u kakvu zrcalu ogledava život Kri-

stov. Liturgija je dosegla vrhunac: ona je najveća umjetnička tvorevina, koja postoji u svijetu a uz to je centralna umjetnost, jer umjetnički prikazuje život Kristov, koji je centar povijesti. . . . Samostan St. Gabriel ostat će mi nezaboravan cijelog života.«

IVAN STUDENT U BEČU

Navedeni Merzovi dojmovi na prvi pogled odišu estetskim liturgizmom koji zanosi katoličke umjetničke krugove u Francuskoj u 19. stoljeću. Međutim, nije to bilo samo prolazno estetsko oduševljenje. Liturgija postaje središnja os Merzova života. On će kasnije stalno liturgiju proučavati, za nju će oduševljavati pojedine utjecajne osobe. Nastojat će da ljepotu liturgije dozive skupine na koje on ima utjecaja. Od početka studija u Parizu i dalje do kraja života moli

misu iz misala. Razmatra misne tekstove. Za doktorsku dizertaciju uzima temu »Utjecaj liturgije na francuske pisce od Chateaubrianda do danas.« Piše o liturgiji i liturgijskoj obnovi u brojnim novinama i časopisima. Oduševljen je prijevodom Rimskog misala koji je izišao 1921. god. na hrvatskom jeziku. O tome piše u Hrvatskoj Prosvjeti (1922. br. 3—4, str. 81—87) pod naslovom »Razmatranja o Rimskom misalu — povodom prvoga hrvatskog prijevoda«: »... Prijevod ovako fundamentalnog djela epohalna je pojava u našem književnom životu. Mogli bismo što više reći da je to najvrednija knjiga, što je mi uopće imamo na hrvatskom jeziku.«

Merz je za pjevanje mise, a ne za pjevanje kod mise raznih pjesama i parafraza misnih dijelova. U njegovu je vrijeme to bilo moguće jedino uz uvjet da se pjeva na latinskom jeziku. To je osnovni razlog njegovog zalaganja za latinski jezik u liturgiji, budući da se prema tadašnjim liturgijsko-pravnim propisima središnji liturgijski čini kao misa i brevijar nisu smjeli obavljati na živom narodnom jeziku. Merzu je u prvom redu stalo do toga da vjernici kod tih čina stvarno i aktivno sudjeluju, tj. da mole i pjevaju one dijelove koji su u misalu i brevijaru označeni, a ne nešto drugo. Taj isti razlog na II. vat. saboru doveo je do napuštanja isključive upotrebe latinskog jezika i do uvođenja živog narodnog jezika u liturgiju.

Merz se za liturgijsku obnovu zalaže također u osobnom kontaktu s utjecajnim ljudima. Potpresjednicu Društva za sveudiljno klanjanje, gđu Mariju Springensfeld, potiče da s Društvom drži »liturgijska sijela«. Oci franjevci na Kaptolu u Zagrebu na poticaj Merza uvode u svojoj crkvi gregorijansko pjevanje na Božić 1924., a sestre milosrdnice u crkvi sv. Vinka isto pjevanje 1927. Oca Milana Pavelića, DI, potiče i ohrabruje da prevede crkvene himne.

Sve nastojanje Ivana Merza ide u smjeru doživljene liturgije. Osobito mu je stalo do toga da liturgijski duh prožme omladinu. Jednu skupinu kongreganista, učenika Klasične gimnazije u Zagrebu, poveo je u Reichenburg da u trapističkom samostanu dozive ljepotu svečane mise i oficija na blagdan sv. Ivana Evangeliste. Svoje doživljaje toga dana opisuje u članku »U krilu svete liturgije (Hrv. Prosvjeta, 1924, br. 12, str. 510—518). U toj se skupini đaka-kongreganista nalazio i sadašnji prefekt Kongregacije za nauku vjere, kardinal dr Franjo Šeper. Koliko je dr Merz na njega utjecao svojim smislom za liturgiju, može se zaključiti po onome što je on kasnije kao svećenik i rektor bogoslovije činio za liturgijsku obnovu.

Uza sve svoje nesebično nastojanje Merz nije bio potpuno shvaćen. Teško je bilo shvatiti čovjeka, kojim ne gospodari vrijeme, nego on vlada vremenom. Bio je toga svjestan, ali s uvjerenjem da svaki veliki pothvat redovito nailazi na nerazumijevanje i otpor. Pionirima liturgijske obnove bilo je mnogo teže nego promicateljima te obnove danas. Oni su bili osamljeni pojedinci i postizavali rezultate isključivo na temelju osobnog autoriteta. Danas iza liturgijske obnove stoji sveukupni autoritet Crkve, ona je proklamirana i naređena brojnim dokumentima crkvenog učiteljstva. Time je zalaganje dra Merza za buđenje liturgijskog duha ne samo priznato od najvišeg foruma Katoličke Crkve, nego njegovo djelo na području liturgijskog apostolata postaje za nas uzor i poticaj da provedemo u djelo želju II. vat. koncila izraženu u čl. 14. Uredbe o svetom bogoslužju: »Liturgija je naime prvo i nenadoknativo vrelo iz kojega neka vjernici crpe pravi kršćanski duh! Stoga je pastiri duša moraju dužnim proučavanjem marljivo promicati u čitavoj svojoj pastoralnoj djelatnosti.«

Marija Grgić

MERZ GOVORI

O IVANU MEŠTROVIĆU

Upravo sam došao s Meštrovićeve izložbe. Obasuli su me mlazovi ideja. Razapeti Krist, Krist i Magdalena, Krist i Samaritanka, Pieta, Krist tjera Židove iz hrama, Madonna s djetetom, Krist i napasnik, Japanske Madonne... Sve je sama lirika, subjektivizam. Ekspresionizam. Neanatomske forme realiziraju silan intenzivni unutrašnji život. Autodidakt Meštrović došao je u svijet i trpljenje čovječanstva postaje za nj problem. On, koji je do sada bio liberalac, koji je do sada samo uzgred obradio koji religiozni motiv, najednom vidi jedan poseban svijet, koji se oduvijek bavio kardinalnim ljudskim problemima. Meštrović se sada bavi kršćanskom religijom i unaša u vanjske forme kršćanstva svoju vlastitu dušu, koja razara te forme. Nema sumnje, Meštrović je od Boga silno obdaren čovjek. U njemu je moderni subjektivizam našao tipičnog reprezentanta. Meštrović je bio u Americi. Možda je na nj djelovao religiozni pokret Kvekeri. Možda mu je prijala njihova čežnja za Beskrajnim i njihovo subjektivno interpretiranje Evandjelja. Nikada do sada nije potanje poznao kršćanstva. Nije studirao, na primjer, opise milieua, iz kojeg je nikao Krist, sve njegove životne faze, što je trpio, zašto je radio. Nije do sada imao pred sobom živa Krista, kao npr. što ga ima katolik koji živi liturgijski. Kad najednom ispaćeni bezbožni liberalac Meštrović dobi u ruke Evandjelje i u njemu Kristovu nauku, koji li mlazovi ideja najednom iskočiše! Meštrović vidi Krista sub specie svoga »Ja«. On motri tu povišnu pojavu kao pravi reprezentant XX. stoljeća, koje je otpalo od Krista. To nije historijski Krist, ali iz mora tih efemernih poteza XX. stoljeća, tu i tamo prodire po koja crta pravoga, historijskog Krista. Meštrović je prema tome čisti lirik, koji je svojim Kristovima dao izreske iz svo-

je duše, duše koja ispod ruševina idejnih vrednota dvadesetog stoljeća polako nalazi put k Isusu Kristu. Valja se diviti Meštroviću da je tolikom virtuožnošću znao izraziti svoj unutrašnji život. Umjetnici su tipovi čovječanstva. Kad iznesu svoj put k Isusu Kristu i svoj duševni svijet, pokazuju smjer onima koji su nikli iz one okoline, iz koje su i oni došli. To je civilizirana zapadna Evropa, koja je u stanju konverzije, a nipošto jugoslavenski milieu. Meštrović je nama tuđ i dao Bog da naš narod nikada ne dođe u stadij onih naroda, čijem psihološkom raspoloženju odgovara Meštrovićevo raspelo.

(Dnevnik, 13. X. 1920.)

VJEČNI RIM

U časopisu »Za vjeru i dom« u godini 1925. vodi Ivan Merz rubriku »Vječni Rim«. Ovdje donosimo njegov uvodni članak u skraćenom obliku objavljen u 1. broju.

Jedna je od bitnih karakteristika svakog rimskog katolika, da ljubi sv. Oca Papu i da sve svoje misli i sva svoja djela ravna prema njegovim odredbama i željama. Rimski je papa vidljivi Krist među ljudima. On je nepogrešiv u pitanjima vjere i čudoređa, kada govori službeno ex cathedra. On imade trostruku vlast: učiteljsku, kraljevsku i pastirsku ...

U uzburkanom moru zabluda i strasti koje tresu čovječanstvom — poglavito danas — Petrova je stolica sidro nade i luka spasa (Bened. XV.) za koju se valja uhvatiti i u kojoj moramo naći zaklonište ako ne želimo i mi stradati.

Štovanje svete Stolice osobito je važno za Hrvate katolike ...

Program je rubrike VJEČNI RIM, da što više učvrstimo u našim srcima uvjerenje da nam je dužnost da ljubimo sv. Oca Papu i da prema smjernicama, koje on daje sveopćoj Crkvi, i mi upriličimo naše privatno kao i javno djelovanje. Pravi su, na-

ime, katolici spremni da i u privatnom kao i javnom životu ispovijede i djelima dokažu svoju ljubav, osobito time da će što više iskazivati neograničenu poslušnost Apostolskoj Stolici, za koju će biti spremni da sve pretrpe i da za nju proliju svoju krv.

Mi ćemo stoga donositi u ovoj rubrici o svetoj Stolici »nova et vetera« (Mat. 18, 52), nove i stare dokumente što ih je sveta Stolica izdala, a imaju načelno ili praktično značenje za privatni ili javni život katolika.

Lurd

Ivan Merz bio je nekoliko puta u Lurdu. Sam je bio veliki štovatelj Gospe Lurdske. Objavio je nekoliko članaka i jednu brošuricu o svojim dojmovima iz Lurda. Donosimo ovdje kraći izvadak iz njegovog članka »Lurd«, objavljenog u Katoličkom listu 11. IX. 1924.

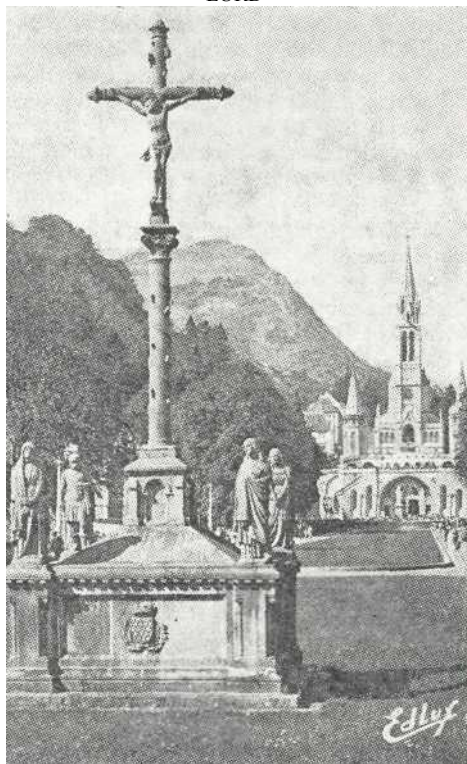
... U 4 s. i četvrt pođem k špilji; no bilo je toliko svijeta pred crkvom sv. Krunice, da sam morao pričekati na procesiju s Presv. Oltarskim Sakramentom ... Orleanski kardinal Touchet blagosivao je svakog pojedinog bolesnika s Presvetim, a jedan je svećenik snažno zazivao: »Gospode mi ti se klanjamo, Gospode mi se ufamo u Te, Gospode mi te ljubimo ... Gospode daj da progledam, Gospode, daj da prohodam ... tada je jamačno mnogo oko proplakalo. Sav je narod jednodušno opetovao ove bolne usklike i tako zasvjedočio vjeru u prisutnost Galilejskog čudotvorca Isusa Krista, Sina Božjega i u istinitost vjere katoličke ... Jedan je kardinal svete rimske Crkve nosio Svetoostajstvo, a svećenstvo je rimske Crkve molilo u ime naroda i pred narodom. I ako tom prilikom koji bolesnik zaista u tren oka ozdravi, onda je Bog pod prilikama pšeničnog kruha nazočan i svi su »apsurdi« Crkve katoličke živa spasavajuća istina. I sveti je Sakrament polako prolazio pokraj ispruženih i sjedećih bolesnika ...

Sama (noćna) procesija bila je čarobna: tisuće upaljenih svijeća, električnim žaruljama rasvijetljena bazilika, čiji se nebotačni zvonik na daleko vidio ... sve mi je to bilo kao bajka uzeta iz carstva djetinje mašte ...

Nakon procesije sav je narod s upaljenim svijećama, kao s gorućim

tulipanima u ruci pjevao urnebesni »Credo — Vjerujem«. ... Kad je pjesma došla do riječi »i jednu, svetu, katoličku i apostolsku Crkvu«, kao da se to užareno jezero podiglo za

LURD

metar više, i sav je narod polako po-
božno pjevao svaki ovaj atribut Cr-
kve. Činilo se kao da je tako prionuo
uz svaku riječ, da je teška srca pre-
lazio na drugu. — Oh, čarobne li baj-
ke o rasvijetljenim crkvama, vatre-

nim rijekama i jezerima, zanosnim
pjesmama, čudesnim ozdravljenjima
i svetim ljudima koji iz ljubavi bliž-
njemu žrtvuju svoj život; bajovita li
prizora, što ga Otac nebeski prire-
đuje svojoj zemnoj dječici!

Bibliografija pisмениh radova Ivana Merza

Dr Ivan Merz u svom kratkom životu ostavio nam je u baštinu veliki lite-
rarni opus. Tu je najprije njegov opširan dnevnik koji u prepisu iznosi 800
stranica. Zatim njegova doktorska dizertacija »Utjecaj liturgije na francuske
pisce od Chateaubrianda do danas« 385 str. Potom šest što većih što manjih
knjižica i brošura te oko sto članaka o raznim temama objavljenih u tadašnjim
katoličkim časopisima i drugim publikacijama. Od ovoga broja pa nadalje poči-
njemo objavljivati bibliografiju njegovih članaka razvrstanih po određenim
temama.

LITURGIJA

Razmatranja o Rimskom Misalu. — Hrv. Prosvjeta, IX/1922., br. 3—4.

Upliv Liturgije na francusku književnost od Chateaubrianda (1801.) do danas.

— Kat. List 1922., br. 33, 37, 38.

Lamentacije u katedrali. — Nar. politika, 24. III. 1923. Crkveni koncert. —

Nar. politika, 24. III. 1923. Paul Claudel i liturgija. — Hrv. Prosvjeta, 25. VII

1923. Liturgijska predavanja u Zagrebu. — Nedjelja, 4. V. 1924. La liturgie

catholique dans l'oeuvre de Baumann. — Cahiers catholiques fran-
caise du 10 octobre 1924.

Preporod crkvene glazbe. — Nar. Politika. 3. I. 1923. Liturgijski kutić.

Posestrimstvo, u svim brojevima od prosinca 1923. do konca

1924. La liturgie catholique dans l'oeuvre de Paul Claudel. Les Amities
catholique

françaises, 15. travanja i 15. svibanj 1924. Nešto o ljepoti rimokatoličke

liturgije. — Život, rujan 1924. Duhovna obnova po liturgiji. ■— Luč. 4. XI.

1924. Liturgija i umjetnost. — Život, studeni 1924. U krilu sv. Liturgije. —

Hrv. Prosvjeta, XII/1924. Katolička liturgija i neki obraćenici. — Život br.

1/1925. Božićno bogoslužje kod otaca Franjevaca. — (Odgovor »Hrv. Pravu«).

— Kat.

List, 22. I. 1925.

Art pour Dieu. — Hrv. Prosvjeta, ožujak **IH/1925**, i svibanj V/1925.

Himan djevica. — Za Vjeru i Dom, V/1925. Oblačenje redovnica. —

Za Vjeru i Dom, IX—X/1925. Isus prijatelj malenih. — Kat. List, 29.

X. 1925. Ljepota crkvene godine. — Život, kolovoz 1926. Obred

oblačenja novakinja. — Franjevački Vijesnik, 1/1928. Gregorijanska

glazba. — Život, veljača **1928**. Liturgija i sv. Franjo Saleški. —

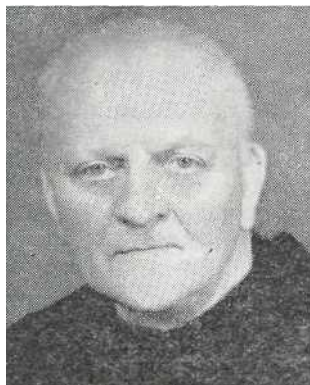
Franjevački Vjesnik, IV/1928.

ŠTOVATELJI IVANA MERZA!

**SVOJIM PRILOZIMA POMOĆI ĆETE IZLAŽENJE OVOGA LISTA KAO
I ODVIJANJE POSTUPKA ZA PROGLAŠENJE BLAŽENIM IVANA MERZA.
ŠALJITE IH NA ADRESU POSTULATURE. UJEDNO ZAHVALJUJEMO SVI-
MA KOJI SU NAM DO SADA POSLALI SVOJE DAROVE.**

APOSTOL SVETOG DUHA

O. Ambroz Vlahov, franjevac-konventualac, bio je jedan od istaknutih radnika u Crkvi među Hrvatima između dva rata. Suvremenik dra Ivana Merza, njegov prijatelj i suradnik, iznosi nam u ovom članku svoja sjećanja i uspomene na dra Merza.

O. AMBROZ VLAHOV

Nakon I. svjetskog rata zapadna periferija grada Zagreba, današnji Crnomerec i Kustošija, nije imala ni jedne crkve. Cijelo to područje potpadalo je župi sv. Blaža, koja je tada brojila 64.000 vjernika. Bilo je to doba kada je Zagrebom, a posebno u predgrađima, vladala životna nesigurnost. U okolnim šumama skrivale su se raspršene dezertirane jedinice bivše vojske te ugrožavale živote građana. Zaslugom i nastojanjem vrlo revnog i svetog župnika sv. Blaža, Vladimira Kerdića, otvorili su 4. X. 1922. god. oci franjevci-konventualci svoj samostan uz malu kapelicu na tada još nenastanjenom brijegu sv. Duha. Odmah su počeli prikupljati djecu i mladež kao i sve kategorije odraslih.

Iste godine došao je u Zagreb dr Ivan Merz i počeo svoj apostolski rad, koji se kasnije proširio po cijeloj našoj domovini. Bio je među prvima koji je prohodao tim dijelom zagrebačke periferije vođen apostolskim ciljevima. Gotovo tjedno prolazio je ulicom sv. Duha do u Mikuliće i Kustošiju da organizira i drži predavanja sakupljenoj omladini i starijima.

Kada je kasnije izgrađen dom sv. Franje, jedan od prvih katoličkih domova u Zagrebu, još češće smo ga vidali među nama. Više je na nas djelovao svojim svetačkim držanjem i vladanjem negoli svojim zanimljivim i upravo proročkim predavanjima. Sjećam se njegovih prvih predavanja o Katoličkoj Akciji, za koju smo tek preko njega čuli. Sve nas je poticao da k njoj pristupimo. Pa njegova predavanja o enciklikama zadnjih papa kada se jedva što smjelo reći o papi i njegovu imenu u našoj katoličkoj javnosti. Znao je o tome govoriti bez kraja i konca. Držao je predavanja o katoličkoj štampi koju treba čitati pa o katoličkom pokretu biskupa Mahnića, koji se bio snažno razvio među radničkom i đlačkom mladeži. Preko toga pokreta osnovana su uz naš samostan društva katoličkih muževa, i žena, te treći red sv. Franje. Bile su tu i Marijine kongregacije, kojima su pripala sva muška i ženska omladinska društva, pa pjevački zbor i konačno mala i velika limena glazba. Sve je te akcije uz pomoć drugih katoličkih javnih radnika probudio u prvom redu mladenački i svetački duh Ivana Merza. Kada je tako bio već organiziran cijeli kraj s 19 aktivnih društava, dana je samostanu župa pod imenom sv. Antuna Padovanskog. Ubrzo nakon toga počela se graditi i velika crkva sv. Antuna.

Dr Merz je bio centar onih pet velikih »Katoličkih dana« koji su proslavljeni u cijelom Zagrebu, napose »Papinih dana« kao i drugih velikih skupova katoličke omladine. Njegova se »Zlatna knjiga« kojoj je geslo bilo »Žrtva, Euharistija, Apostolat« učila i čitala po organizacijama kao katekizam. Nije zato čudo da je sva mladež iz naših organizacija mjesečno išla na sv. Ispovijed i sv. Pričest. Ne-

CRKVA SV. ANTUNA U ZAGREBU

DEVETNICA IVANU MERZU

Sv. Euharistija i pobožnost Blaženoj Djevici Mariji bili su dru Ivanu Merzu neiscrpivi izvori na kojima je hranio svoj život vjere. Preporuča se stoga za vrijeme devetnice barem jedanput primiti sv. Pričest uz pret hodnu sv. ispovijed. Poželjno bi bilo svaki dan izmoliti i jednu desetku krunice. Zatim neka se izmoli slijedeća molitva:

Svemogućí vječni Bože, u Ivanu Merzu dao si nam divan primjer vjere i ljubavi prema Kristu i Crkvi. U svom kratkom životu Ivan je uz pomoć Tvoje milosti postigao mnoge vrline i potaknuo nas da nasljedujemo njegovu predanost u Tvoju svetu volju, strpljivost u podnašanju križeva svakodnevnog života te njegovu nesebičnu ljubav prema bližnjemu. Njegov neumorni rad za proširenje Kristova Kraljevstva u dušama mladih mnoge je priveo Tebi koji jedini da-

djeljama i blagdanima recitirala se uvijek zajednička sv. Misa iz hrvatskog misala, kojega je dr Merz kao liturški apostol nazvao epohalnim katoličkim izdanjem na hrvatskom jeziku.

Zahvaljujući apostolskoj revnosti dra Merza sv. Duh je postao centar religioznog života za cijeli tadašnji Crnomerec. O Ivanu Merzu i njegovu radu mogle bi se napisati zaista čitave knjige. Poznavao sam biskupa Langa, Msgra Beluhana i druge naše velike ljude, ali ono što je bio Merz, to se nije susretalo. O njemu se može govoriti samo najbolje i najsve-tije. Živi svetac na zemlji! Kroz njega je govorio crkveni, Božji duh. Svoju je ideju tako visoko nosio i tako dosljedno ostvarivao. Posebno se doimao njegov blagi pristup čovjeku kao i prema idejnim protivnicima. Nije se muhi zamjerio niti ikome nanio kakovu nepravdu. Ako smo imali sveca, to je bio on! U njemu ste nalazili, ako hoćete, i svećenika i redovnika i laika katolika, uzor u svakom pogledu. Velik čovjek apsolutno.

o. Ambroz Vlahov,
franjevac-konv.

ječ čovjeku pravi smisao života. Uvjereni da Ti je Ivan svojim svetim životom omilio molimo Te da ga se udostojiš proslaviti čašću oltara kako bi njegov primjer pomagao ljudima na putovanju prema nebeskoj domovini. Udijeli nam milost da nasljedujemo čvrstoću njegove vjere, nesebičnost njegove ljubavi te apostolsku revnost da se tako približimo idealu kršćanske savršenosti koji nam je on svojim životom pokazao. Njegovim zagovorom udijeli nam posebnu milost za koju te sada molimo ... ako je to na korist našim dušama a Tebi na slavu. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Oče naš ... Zdravo Marijo ... Slava Ocu ...

Ova je molitva štampana na novim sličicama Ivana Merza koje je nedavno izdala Postulatura.

Po njegovoj pomoći osjećam da živi među nama

RAZGOVOR SA STUDENTICOM HELENOM O IVANU MERZU

Jedne večeri koncem ožujka došla je u sakristiju Bazilike Srca Isusova u Zagrebu jedna djevojka uplatiti sv. misu kao zahvalu Ivanu Merzu za dobivene milosti. Iz razgovora doznali smo da je studentica. Ime joj je Helena. Zamolili smo je za mali intervju za naš list, čemu se ona rado odazvala.

Kada ste čuli za Ivana Merza?

Još 1963. god. u Splitu. Jedan je svećenik držao o njemu predavanje prigodom jedne njegove godišnjice, smrti ili rođenja. I tada sam se za nj oduševila. Nastojala sam pročitati sve što je o njemu bilo napisano. Pokušala sam primijeniti barem nešto iz njegova života na sebe. Uvjerila sam se da je to jedan bogat život, koji nam svima može služiti kao primjer, napose mladima.

Koje ste knjige o Ivanu do sada čitali?

Prvu koju sam čitala bila je »Borac s bijelih planina« koja me je zaista oduševila. Ne znam ni sama koliko puta sam je pročitala. Posebno mi se svidio njegov dnevnik koji je tu djelomično objavljen. Zatim »Vitez Kristov« pa onaj kratki prikaz njegova života na talijanskom što je pripremio biskup Nežić. Naravno da sam si nabavila i ovu posljednju »Prijatelj mladih«. Ima i tu lijepih stvari, koje zaista daju poticaj čovjeku da ide naprijed, i kad klone u životu, da se po primjeru Ivanovu dignu iz slabosti i zaboravi ono što je bilo loše i pođe dalje.

Sto Vas posebno oduševljava kod Ivana?

On se cijelim svojim bićem predao Bogu, odnosno Bogu u ljudima. Nije štedio sebe niti žalio truda. Svoj rad je posvetio mladima i nastojao Boga približiti mladeži ne samo riječima nego i primjerom. Eto upravo njegov primjer je ono što oduševljava.

Prednost je dao djelima a tek onda riječima, to je ono što privlači. Uvijek sam željela imati barem nešto od te njegove tajanstvene snage, od njegove žive vjere koja se očitovala napose kad je pristupao Euharistiji.

Spomenuli ste prije ovog razgovora da se ne stidite govoriti o tome što za Vas Merz znači, dapače da se Vi njime ponosite. U kojem smislu?

Nalazila sam se često puta u takvoj situaciji da nisam znala što raditi. I ja sam čovjek, imam svojih slabosti. Bilo je momenata kada nisam mogla naći rješenje. I u tim časovima potištenosti i patnje čim sam se sjetila života Ivana Merza, bilo mi je lakše, našla sam svjetlo, izišla sam iz depresije. Jer je i on bio čovjek koji je prolazio kroz mnoge životne teškoće ali je uza sve to svoj život dao za bližnjega. Ništa nije uskratio kako bi ljubio Boga u bližnjemu i širio kršćansku vjeru.

Možete li nam spomenuti konkretne zgode kad vam je Ivan pomogao?

Toliko puta sam osjetila njegovu pomoć. Bilo je to najprije kad sam imala jednu tešku operaciju. Molila sam mu se da operacija sretno završi, da ozdravim. No pod tim sam mislila i slijedeće: ako Bog vidi da moj život kasnije neće biti dobar primjer drugima, onda sam spremna i umrijeti pod operacijom nego li učiniti kasnije nešto što bi Boga uvrijedilo. Da sam došla do te spoznaje to zahvaljujem Ivanu Merzu. Njega osjećam kao živog čovjeka. Po njegovoj pomoći osjećam i znam da on nije umro nego da živi među nama. Osjećam ga u svojoj blizini. Kad mi nešto ustreba, obratim se njemu s takvim pouzdanjem kao da je živ i to uvijek dobijem. To me tako oduševljava i ne stidim se to javno priznati. Eto baš nedavno mi je pomogao kod jednog važnog ispita što mi je bio ne-

posredan povod da sam došla uplatiti misu zahvalnicu. Bila sam na putu i nisam imala dovoljno vremena da se spremim. A taj mi je ispit bio uvjetni. S druge strane bila sam svjesna da Bog zna što radim, da je moj fakultet takav koji će mi poslužiti da činim dobro drugima. Obećala sam Ivanu Merzu da ću dati odslužiti jednu misu zahvalnicu za sve što mi je do sada pomogao ako sretno položim ispit. I sutra na ispitu izvukla sam pitanja upravo iz onog dijela građe koji sam prešla i na koja sam znala odgovoriti. To me je samo još više učvrstilo u mom uvjerenju kako Ivan Merz zagovara za mene kod Boga.

Rekli ste da si želite nešto od Ivanove tajanstvene snage, da ste pokušali nešto iz njegova života na sebe primijeniti, da Vas napose njegov apostolski život privlači i oduševljava. Možete li nam o tome nešto više reći?

Sada mi je već 21 godina. Nazirem pomalo zrelost života. I jer mi je Ivan do sada već toliko puta pomogao, zamolila sam ga da i meni dade nešto snage, hrabrosti te mogu biti primjer i uzor kršćanskim djevojkama, kršćanskoj mladeži. Želim biti svjetlo tamo gdje vlada tama, nastojati Boga ljubiti u bližnjemu, širiti Kristovu vjeru. Osjećam da je moj

talenat nekako da s ljudima surađujem. Nadam se da će mi Bog po zagovoru Ivana Merza dati snagu da ljubim svakog čovjeka kojega sretnem na životnom putu. Ne želim praviti razlike da li je netko jedne ili druge vjere, da li je grešnik ili ne. Dapače osjećam i želim raditi za grešnike. Ohrabruju me u tome one Isusove riječi da je veća radost u nebu za jednog grešnika koji se obrati i čini pokoru nego li za devedeset i devet pravednika kojima ne treba pokore. Do sada nisam požalila što sam sve to poželjela, jer u Bogu nalazim sreću, On mi je jedini cilj — sve. Danas kad tolika mladež ide putem grijeha potrebno je izaći na ulicu i primjerom pokazati da Bog postoji, Boga tražiti baš u onim propalim ljudima koji su tako daleko od Krista. U prvom redu zahvaljujem Ivanu i njegovu primjeru što osjećam u sebi to zvanje. On mi ga učvršćuje iz dana u dan. Ne znam kamo će me životni putovi odnijeti, logično da ću se s vremenom priključiti kojoj zajednici. Kada će to biti i gdje to prepuštam Bogu, odnosno Ivanu da mi on od Boga izmoli milost da spoznam taj put, da pođem zaista tamo gdje ću moći širiti Kristovu vjeru kao što ju je Ivan širio u hrvatskom narodu i među hrvatskom mladeži.

Razgovor vodio postulator

HELENA S DJECOM KOJU JE PRIPREMILA ZA PRVU SV. PRIČEST

USLIŠANJA - ZAHVALE

Ponovno zahvaljujem Ivanu Merzu za uspjeh postignut uz njegovu pomoć koji u znatnoj mjeri određuje vrijeme što dolazi.

Stjepan, student, Zagreb

Na primljenoj milosti zahvaljujem dru Merzu i dalje se preporučam u njegov zagovor.

D. F., Sremska Mitrovica

Zahvaljujem Ivanu Merzu na uspješno položenom ispitu.

Jozefina, Rovišće

Hvala od srca dragom Ivanu Merzu na velikom uslišanju — obraćenju na smrtnom času moje sestre te smirenoj smrti.

S. Filipović, Zagreb

Zahvaljujem dru Ivanu Merzu na uslišanju molbi.

A. L., liječnik, Zagreb

Zahvaljujem Presv. Srcu Isusovu i dru Ivanu Merzu na primljenim milostima u raznim zgodama života. I u buduće se preporučam.

Lucija Pupić-Jović, Zagreb

Zahvaljujem Ivanu Merzu za veliku milost koju sam dobila po njegovu zagovor.

P. Lj., Zagreb

Zahvaljujem Ivanu Merzu što mi pomaže u raznim poteškoćama i što mi je nedavno ispunio jednu veliku želju. Obećala sam mu se javno zahvaliti pa to i činim.

Tea Šantalob, Zagreb

Zahvaljujem Ivanu Merzu što mi je pomogao da sam izbjegao jednu neugodnu operaciju.

Ivo Arnerić, Dubrovnik

Zahvaljujem dru Merzu za ozdravljenje.

Veronika Juzbašić, Zupanja

Zahvaljujem Ivanu Merzu što je svojim posredovanjem omogućio jednom đaku da položi razred.

D. S., Zagreb

Za primljenu milost zahvaljujem sv. Anti Padovanskom, ocu Leopoldu i Ivanu Merzu. I dalje im se preporučam.

Stanarević Serafina, Sarajevo

Za pomoć u raznim poteškoćama zahvaljujem Ivanu Merzu.

Luić Anka, G. Andrijevci

Iz Postulature

OBAVIJEST PRETPLATNICIMA

Budući da je ovo glasilo izašlo prošle godine samo dva puta, a tako će biti i ove godine, prošlogodišnja pretplata od 10 din vrijedi i za ovu godinu.

Ujedno molimo sve dužnike da nam što prije namire svoja dugovanja za prošlu godinu, jer će nam se time omogućiti daljnje izlaženje ovoga lista.

PRVI ČETVRTAK U MJESECU

Svakog prvog četvrtka u mjesecu služi se sv. Misa u Bazilici Srca Isusova u Zagrebu, Palmotićeva ul., u 19 sati za što skorije proglašenje blaženim Ivana Merza. Pod sv. Misom kratka propovijed. Štovatelji Ivana Merza pridružite se ovoj molitvenoj akciji!

10. SVIBANJ — Smrti dan IVANA MERZA

Svečana koncelebrirana sv. Misa služit će se ove godine u Katedrali u 19 sati. Pozivaju se svi Merčevi štovatelji da prisustvuju ovoj komemoraciji obljetnice smrti Ivana Merza.

NOVO!

NOVO!

»PRIJATELJ MLADIH — IVAN MERZ«

Kratka biografija Ivana Merza, džepni format, str. 130. Prikladna za svakoga tko nema vremena čitati prijašnje opširnije biografije Ivana Merza. **Namijenjena napose mladima**. Ukusna oprema. Može poslužiti i kao **lijepi poklon** za imendan ili rođendan.

Izišla iz tiska 1974. god. Cijena 17 din.

Naručuje se na adresi: Postulatura Ivana Merza, 41001 — Zagreb, Palmotićeve 31 pp 699

Objavljene knjige o Ivanu Merzu

Dr Dragutin Kniewald: **DR IVAN MERZ — ŽIVOT I DJELOVANJE**, Zagreb 1932., 272 str. Dr Đuro Gračanin: **MOJE USPOMENE**

NA LIČNOST DR IVANA

MERZA, Sarajevo, Nova Tiskara, 1933., 15 str. **BOŽJI ČOVJEK**

HRVATSKE — DR Ivan Merz, Zbornik eseja i članaka. Zagreb,

VKS, 1938. — 71 str. Dr Kniewald Karoly: **A LELEK**

TÜZHARCOSA — DR MERZ IVAN

ELETE. Szalezi Muvek, 1940. — 193 str.

(prijevod biografije dra Merza na mađarskom jeziku) Josip

Vrbaneč, DI: **VITEZ KRISTOV Dr Ivan MERZ**, Zagreb, VKB

i VKS 1943. — 254 str. Božidar Nagy, DI: **BORAC S BIJELIH**

PLANINA — IVAN MERZ,

Zagreb, Filozofsko-teološki institut 1971. — 372 str.

NOVE SLIČICE S DEVETNICOM

Postulatura je izdala **nove sličice Ivana Merza** s tekstom i s novom molitvom **za obavljanje devetnice** u čast Ivana Merza. Naručuju se također na adresi Postulature.

Nova knjiga

»SUDENJE ISUSU« od **Diega Fabbri-a**, najpoznatijeg suvremenog talijanskog dramskog pisca. Preveo prof. Radovan Grgec. Str. 168. Cijena 20 nd. **Izdalo:** Hrvatsko književno društvo sv. Ćirila i Metoda, Trg Kralja Tomislava 21, 41000 — Zagreb.